

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес освіти (Україна)
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Університет Гренландії (Гренландія)
«1 грудня 1918 р» Університет Альба Юлія (Румунія)
Вільнюський університет прикладних наук (Литва)
Сучавський університет імені Штефана Марє (Румунія)
Університет прикладних наук (Австрія)
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Національний університет «Запорізька політехніка» (Україна)
Київський національний університет технологій та дизайну (Україна)
Львівській державний університет фізичної культури імені Івана Боберського (Україна)
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (Україна)
Сумський державний аграрний університет (Україна)

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

06 листопада 2025 року

**Co-funded by
the European Union**

Полтава
2025

Іващенко А.Р., студент
Науковий керівник: Кудінов О.М., старший викладач
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕС ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ: МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ

У сучасному світі, насиченому технологіями, управлінські рішення дедалі частіше базуються на передових інформаційно-комунікаційних технологіях, серед яких ключову роль відіграє штучний інтелект. В умовах глобальних викликів, коли на діяльність організації впливає нестабільність економіки, швидкі зміни вподобань споживачів, зростаючий рівень конкуренції, інтеграція штучного інтелекту стає одним з вирішальних чинників успіху. Таке явище відкриває нові можливості, забезпечуючи швидкість та ефективність, але водночас створює виклики. Саме тому простого впровадження штучного інтелекту недостатньо, важливо розуміти й враховувати етичні аспекти і ризики та забезпечити відповідні пристосування і механізми.

Штучний інтелект можна інтегрувати у різні аспекти управління організацією. Так, в управлінні виробництвом він допомагає управляти виробничими процесами, здійснюючи прогнози результатів та оптимізуючи процес прийняття рішень в умовах невизначеності завдяки аналізу чинників; управляти запасами на основі аналізу і прогнозування з подальшим коригуванням, а також здійснювати контроль якості з використанням візуального аналізу для виявлення мікродефектів. У фінансовому менеджменті штучний інтелект полегшує ведення бухгалтерського обліку та його контроль, що значно покращує якість та ефективність управлінських процесів. В управлінні людськими ресурсами дає змогу покращити набір та відбір талантів завдяки перегляду, аналізу та подальшому відбору найбільш відповідних посаді кандидатів, а також оптимізувати повсякденне управління персоналом. В управлінні логістичними процесами впровадження штучного інтелекту дозволяє здійснювати оптимізацію маршрутів з метою зменшення витрат на транспортування та скорочення термінів доставки [1, с. 5-6]. Така автоматизація рутинних управлінських процесів дає змогу зосереджувати увагу на вирішенні більш складних важливих питань.

Прикладом успішного впровадження штучного інтелекту в управління виробничими процесами є компанія «ДТЕК Енерго». У режимі реального часу штучний інтелект здійснює аналіз сотні параметрів і розраховує оптимальний режим використання обладнання в конкретний момент часу на основі історичних та поточних даних. Після цього він надає машиністам підказки і машиніст ухвалює фінальне рішення [2]. Така інтеграція штучного інтелекту дозволяє пришвидшити та полегшити процес прийняття рішення, а також підвищити ефективність використання сировини, що особливо важливо через вичерпність природних ресурсів.

Іншим прикладом відповідальної інтеграції штучного інтелекту в управлінську діяльність є компанія «Kernel». Вона реалізовує навчання для співробітників всіх рівнів з акцентом на практичне застосування інструментів на основі штучного інтелекту з метою запуску трансформаційного мислення в управлінських командах, у ході якого здійснюється пошук напрямків застосування штучного інтелекту для автоматизації рутинних задач, підвищення якості рішень, кращої аналітики, зниження витрат. Як зазначає компанія, їхньою ціллю є не просто вивчення штучного інтелекту, а використання його з розумінням, ефективністю і лідерством [3].

Попри таку значну кількість переваг використання штучного інтелекту в управлінській діяльності існує низка ризиків. Фінансові ризики, що пов'язані з потребою витрат на обладнання, програмне забезпечення та навчання персоналу, є одними з ключових для організацій. Для малих підприємств, у яких дуже обмежений бюджет ці витрати можуть бути

надзвичайно високими та недосяжними, що зменшує їхні конкурентні переваги. Також ризиком є залежність від зовнішніх технологічних платформ і постачальників технологічних продуктів. Існують ризики, пов'язані з управлінням робочою силою, що включають скорочення персоналу, зміну вимог до кваліфікації, необхідність адаптації корпоративної культури тощо. Важливе значення мають етичні, регулятивні та репутаційні ризики. Їхнє неврахування може призвести до дискримінаційних рішень, упередженості і викликати руйнування репутації. Ризики втрати безпеки та кібербезпеки становлять загрозу для збереження конфіденційності даних та знаходяться в центрі уваги компаній, які впроваджують штучний інтелект у свою діяльність [4, с. 3-4].

Утім цих ризиків можна уникнути, якщо пам'ятати та враховувати їх при управлінській діяльності. В Україні регулювання впровадження штучного інтелекту здійснюється Міністерством цифрової трансформації України, що надає інструменти для підготовки бізнесу до змін, стежить за дотриманням прав людини та створює умови для євроінтеграції. Так у червні 2024 року було опубліковано Білу книгу, яка описує підхід до регулювання штучного інтелекту в Україні. Основою є Bottom-up підхід, тобто підхід від більшого до меншого, що передбачає два етапи: на першому ведеться діалог зі стейкхолдерами, враховуються інтереси індустрії та надаються компаніям інструменти для підготовки до глобальних стандартів, а другий етап передбачає ухвалення закону-аналога EU AI Act в Україні [5].

Отже, інтеграція штучного інтелекту в управлінську діяльність відкриває перед організаціями широкі можливості. Вона дозволяє підвищувати ефективність, точність, швидкість управління, а також зменшити людські помилки. Однак успішне впровадження потребує відповідальності та усвідомленості з боку дотримання етичних принципів, прозорості та контролю. Тому так важливо не віддавати повністю процес машині, а створювати своєрідне партнерство між технологіями та людським розумом.

Список використаних джерел

1. Орехов Д. Застосування штучного інтелекту в управлінні сучасним підприємством. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-143>
2. Штучний інтелект для ДТЕК Енерго. *ДТЕК: офіційний веб-сайт*. URL: <https://dtek.com/media-center/news/iskusstvennyy-intellekt-dlya-dtek-energo/>
3. Програма навчання та впровадження штучного інтелекту в Kernel | Вакансії в Kernel. *Вакансії в Kernel*. URL: <https://career.kernel.ua/blog-kompaniyi/programa-navchannya-ta-vprovadzhennya-shtuchnogo-intelektu-v-kernel/>
4. Трикуліч П. Ризики впровадження штучного інтелекту у підприємницьку діяльність. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-159>
5. Регулювання. *Штучний інтелект в Україні*. URL <https://ai.thedigital.gov.ua/vision>